

Geloof belijden aan de voet van het kruis

Liturgiesuggesties:

Gezang 183: 1, 2 en 3

Gezang 189: 1, 2 en 4

1^e Schriftlezing: Marcus 15: 22-32

Psalm 22: 1 en 3 NB

2^e Schriftlezing: Marcus 15: 33-41

Psalm 69: 2 en 3 NB

na verkondiging: Gezang 182: 1, 2 en 6

Opwekking 311: 1 en 2

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Je durft niet dichtbij te komen, ... maar ook op een afstand kun je het precies volgen.
Hoe Jezus door de straten strompelt met die zware dwarsbalk op zijn schouders.
Hoe Hij onderweg wordt uitgelachen en uitgescholden.
Maar dichterbij komen ... dat is veel te gevaarlijk.

De soldaten jagen Hem op .. als een beest.
Ze hebben Hem een kroon van scherpe doorntakken op zijn hoofd gedrukt.
Het bloed loopt over zijn gezicht.
Daar gaan ze ... de stadspoort uit ... de kale heuvel op die zoveel lijkt op een schedel.
Een afgrijselijke plaats waar al zoveel misdadigers van het ergste soort ... aan hun
eind zijn gekomen.
Nu zijn er weer twee bij die ... tegelijk met Jezus zullen worden gekruisigd.
De meest verachtelijke dood.

Tussen de grote massa van toeschouwers kun je het meemaken.
Onbegrijpelijk.

Drie jaar lang heb je gezien hoe iedereen Hem nodig had.
En ... nu hangt Hij daar ... verlaten en verraden.
Hij heeft nog de kracht om voor zijn vijanden te bidden:
"Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat ze doen."

Je leest op het bordje - dat ze boven zijn hoofd hebben getimmerd: "Jezus van
Nazareth, de Koning der Joden."
Is dat, is dat mijn Koning?

*

Goede Vrijdag, broeders en zusters, jongens en meisjes, roept ons vanavond ... naar
de voet van het kruis.
Het kruis, waaraan met lange draadnagels ... een ontklede Heiland ... zijn doodsstrijd
strijd.

Het kruis - dat weerbarstige en vervloekte hout ... dat als een ladder ... hemel en aarde met elkaar verbindt.
Het kruis ... op de executie-heuvel Golgotha ... even buiten de muren van Jeruzalem.
Het kruis ...

Daar hangt Hij dan.

Jezus van Nazareth, de Koning der Joden, de Zoon van God ... het klinkt allemaal zo afstandelijk.

Je kunt er vanaf een afstand naar kijken.

Het komt veel dichterbij mij ... midden in mijn leven ... als ik zing:

Mijn Verlosser hangt aan 't kruis!
Hij hangt daar ... mijnentwege,
mij ten zegen.
Van de vloek maakt Hij mij vrij,
en zijn sterven zaligt mij.

Goede Vrijdag roept ons, broeders en zusters, jongens en meisjes, vanavond ... naar de voet van het kruis.

Gód roept ons daar samen.

Opdat wij er getuige van zijn ... wat hier gebeurt.

We zien Jezus daar hangen ...

We horen zijn overwinningskreet ...

We zijn getuige van zijn sterven ...

En opeens ... flitst het door je heen:

Hij hangt daar ... voor mij.

Hij sterft daar ... in mijn plaats.

Zijn overwinning ... is mijn bevrijding.

Zijn dood ... is voor mij ... leven!

*

Goede Vrijdag roept ons vanavond ... naar de voet van het kruis.

O ja, het kruis!

Het kruis - moet u weten - staat vandaag in een geweldig grote belangstelling.

- De discipelen zijn er - zij het op een veilige afstand.
- Jezus' familie en verwanten komen we aan de voet van het kruis tegen.
- De oudsten en de overpriesters van het Joodse volk ... zij houden - op een afstand - een oogje in het zeil.
- De soldaten met hun hoofdman ... zij zijn er om het doodsvonnis te voltrekken en ... de orde te bewaken.
- De feestvierende menigte is er ... uit nieuwgierigheid toegestroomd ... want er gebeurt weer iets waar je thuis wat over kunt vertellen.

Het kruis staat vandaag - aan de vooravond van het Joodse Paasfeest - volop in de publieke belangstelling.

En wij, wij, broeders en zusters, jongens en meisjes, wij staan vanavond ook rondom dat kruis.

Hier gebeuren dingen die ... wereldschokkend ... die ... zo'n enorme reikwijdte zullen hebben dat het u, jou en mij, persoonlijk raken.

Goede Vrijdag roept ons - van heinde er verre - naar Golgotha.

Morgen vieren de Joden hun jaarlijkse Paasfeest.

Het is dan ook niet verwonderlijk ... dat er een grote menigte vanavond op de been is.

Ze zijn er ... voor het feest.

Van overal zijn ze opgetrokken naar ... Jeruzalem, naar ... de stad van God, naar ... - wat in hun ogen - het middelpunt is van de aarde.

Jeruzalem, stad van God, stad van vrede.

Ze zijn er vanavond, op Goede Vrijdag, allemaal.

Heel de bewoonde wereld is uitgelopen om dit heilsgebeuren mee te maken.

Ja, heel de wereld móet ervan getuige zijn, wat hier gebeurt.

Hier sterft de koning der Joden, de Heiland der wereld.

Mijn Heiland, uw Zaligmaker, jouw Jezus.

*

Ontkleed hangt Hij daar aan het ruwhouten kruis.

Dat hoort zo bij zijn straf.

Want een kruizeling moet volgens de harde romeinse regels ... van alle menselijkheid worden ontdaan.

Een mens aan een kruis ... is eigenlijk geen mens meer.

Een gevloekte is hij.

"Want een ieder die sterft aan een hout, is van Godswege een vervloekte."

En een ogenblik gaan je gedachten naar de foto's uit Auschwitz en Bergen Belsen.

Waar een mens ... geen mens meer mocht zijn, ... onherkenbaar, verminkt, veracht en vervloekt.

In uiterste ont-menselijking en vernedering ... hangt hier Gods eigen Zoon aan het houten kruis.

Het begon al direct bij zijn menswording ... een kind in een kribbe, in doeken gewikkeld.

De doeken van zijn mens-zijn ... worden Hem nu ontnomen.

De Zoon van God ... is van zijn laatste aardse eigendommen ... beroofd.

Naakt kwam Hij ter wereld ... naakt sterft Hij aan het kruis.

Psalm 22 gaat hier in vervulling:

Mijn lijf verteerde tot de lege som van mijn geraamte.

Zij kennen voor een stervende geen schaamte,

lachen hem uit die zich niet kan verweren,

en delen reeds, al dobbelend, zijn kleren,

hun tot een buit. (Psalm 22:7 NB)

*

"En toen de zesde ure aangebroken was, kwam er duisternis over het gehele land tot de negende ure."

Duisternis.

Nú is het ogenblik gekomen, waarop de Vader ... zijn oordeel over een zondige mensheid ... doet losbranden ... op zijn Zoon.

Duisternis.

Angstwekkende, oordelende duisternis.

En dát op het moment ... dat de zon op haar hoogste punt staat.

Drie uur duisternis, waarin het licht van de zon ... moet wijken voor het donker van de nacht.

Wat moet het, broeders en zusters, jongens en meisjes, beangstigend zijn geweest.

In de duisternis ... wordt het Godsoordeel voltrokken.

Gods oordeel over de zonde.

Daarom ... die duisternis.

God heeft de mens ... verlaten!

Zelfs zijn eigen Zoon ... heeft God verlaten.

Jezus schreeuwt het dan ook uit vanaf het kruis:

"Eloï, Eloï, lama sabachthani ... Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten."

Hij werd verlaten ... opdat wij nooit meer door God verlaten zouden worden.

Maar door God ... weer aangenomen zouden worden.

Eigenlijk begrijpen we er niets van ... van wat hier op Golgotha gebeurt.

God, die zijn eigen Zoon, het liefste en kostbaarste wat Hij bezat ... aan de dood toe overgeeft.

En Jezus Zélf: Hij wist wat er met Hem gebeuren zou.

Hij wist dat Hij vóór zijn sterven ... door God zou worden losgelaten.

En nu is het dan zover!

Daar hangt Hij dan, van God en mensen ... verlaten:

*

En wij, broeders en zusters, jongens en meisjes, wij staan vanavond bij dat kruis.

Wij zijn de schare ... waarmee Jezus zo bewogen was.

De schapen van zijn kudde.

Het voorwerp van Gods liefde.

Nee - wij spóttten niet.

Nee - wij beschimpen en bespuwen niet.

We willen gewoon meemaken ... wat er gebeurt.

We zijn er vanavond ... bij geweest.

We hebben zijn dorst gezien en zijn lijden.

We hoorden de angst in zijn roepen in de duisternis.

We waren er bij toen Jezus de woorden sprak:

"Het is volbracht!"

We zagen zijn hoofd voorover buigen en dachten:

Nu is het dan afgelopen met Hem!

Jesus Christ ... Superstar?

*

Mag ik u vanavond - voordat u en jij en ik naar huis gaan - toch nog even een paar vragen stellen?

- Welke indruk heeft het kruis op u gemaakt?
- Met wát voor een gevoel gaat u straks weer naar huis?
- Wat betekent het sterven van Jezus Christus voor ú en jou ... persoonlijk?

Weet u ... in die vragen gaat het om een ... belijdenis, om een geloofsbelijdenis. Nee, niet alleen die ene zondag uit uw leven, maar ... uw, jou, mijn belijdenis van het geloof ... van elke dag.

Het gaat vanavond om de betekenis van Goede Vrijdag voor de praktijk van ons leven.

Laat ik u daar nog wat verder mee helpen.

Het kruis, broeders en zusters, jongens en meisjes, is het altaar waarop de Vader Zélf ... het offer brengt tot verzoening van mijn schuld.

Want God de Vader Zélf ... heeft - in zijn onmetelijke liefde - voor mij zijn Zoon geofferd.

Ja, Jezus sterft ... om u en jou en mij ... te bevrijden uit de macht van zonde, schuld en dood.

En dat is eigenlijk een onbegrijpelijke zaak.

Dat God ... zijn eigen, zijn enige Zoon ... aanbiedt in mijn plaats.

Om mij van zonde en schuld te bevrijden.

Dat is iets onbegrijpelijks.

Dat is het wonder van zijn ... genade!

*

Nu is dát iets wat bij veel mensen ... nou juist tegen de borst stuit.

Velen vinden het ... onverteerbaar ... dat er zoiets als een plaatsvervangend en verzoenend lijden en sterven zou zijn.

Dat past niet bij het moderne levensgevoel.

Men wil in onze mondige dagen zélf de verantwoording dragen voor zijn eigen daden.

Maar, broeders en zusters, jongens en meisjes, of we het een onverteerbaar idee vinden of niet ... we hebben te maken met een paar keiharde gegevens.

In het begin van de Bijbel wordt verteld dat de mens ... zonder zonde is.

De mens had de mogelijkheid ... eeuwig te leven.

God gaf hem het vertrouwen ... niet van die ene boom te eten.

En toen de mens at ... was de breuk met God ... een feit.

De mens had de eerste stap gezet op de weg naar de dood.

Maar wat hield God veel van de mens ... de kroon van zijn schepping.

Wat houdt Hij veel van ons, van u, van jou, van mij ...

Dáárom zond God zijn eigen Zoon naar deze wereld.

Hij moet sterven ... opdat wij zouden kunnen leven.

De straf, die aan ons voltrokken had moeten worden - de definitieve ondergang - werd door Jezus aan het kruis ondergaan.

Moet u nog eens ... omhoog kijken!
Ziet u Hem daar hangen, Jezus, Gods Zoon, in uw plaats?

*

Jezus' sterven, broeders en zusters, jongens en meisjes, roept dan ook om een belijdenis:

"Waarlijk, deze mens ... was een Zoon Gods!"

De hoofdman - een Romein - ziet hoe Jezus de geest geeft.

De evangelist Marcus hoort in die woorden ... een belijdenis van het geloof.

Déze romeinse hoofdman ... heeft iets gezien van het Zoonschap van Jezus:

"Waarlijk, deze mens ... was een Zoon Gods!"

Een romeins officier buigt voor de gekruisigde.

De duisternis in zijn leven ... is verdrongen door het licht.

Hij heeft - in het licht van Gods genade - gezien Wíe Jezus was: Een Zoon van God.

Zoon van God.

Dat was voor de Joden in de dagen van Jezus een heel bekend begrip.

Het was een titel die gold voor het hele volk Israël.

In het bijzonder ... voor de koning.

Hij was de zaakwaarnemer van God, op aarde.

Gods ambassadeur.

In hem moest de zorg van God over zijn volk, zichtbaar worden.

Daar was hij koning voor.

Dat was zijn opdracht.

Dat Jezus, broeders en zusters, jongens en meisjes, Zoon van God genoemd wordt ... wil dus méér zeggen dan dat er een soort familie-relatie tussen Jezus en God bestaat.

Het geeft een heel bijzondere ... verbondenheid aan met God.

Net zoals de koningen van Israël, was Jezus de zaakwaarnemer van God, op aarde.

Maar de koningen van Israël maakten hun titel lang niet altijd waar.

Ze gedroegen zich niet altijd als zonen Gods.

In Jezus werd pas duidelijk hóe een Zoon van God zich hoort te gedragen.

"Waarlijk, deze mens ... was een Zoon Gods!"

De heidense hoofdman belijdt met deze woorden dat Jezus een Koning was.

Dat wat - boven zijn hoofd op een bordje geschreven stond - wáár was: Koning der Joden.

Een Zoon van God.

Dat valt ons direct op.

Wij zouden het natuurlijk beter hebben gezegd.

Wij zouden gezegd hebben:

"Waarlijk, deze mens ... was dé Zoon van God!"

Want méér dan een menselijke Koning is Jezus.

Méér dan een menselijke zaakwaarnemer van God op aarde ... is Jezus geweest.

Dé Zoon van God.
Gods bloed-eigen Zoon.
Het kostbaarste van de Vader.

*

De Zoon van God sterft aan het kruis van Golgotha ... opdat wij - als zonen van God - opnieuw door Hem zouden worden aangenomen.

Want dát, broeders en zusters, jongens en meisjes, is het geweldige van Goede Vrijdag.

Dat de weg naar de Vader weer voor ons open ligt.

Op Goede vrijdag gaat de deur van de hemel open.

Het licht doorbreekt de duisternis.

De scheiding tussen God en mensen ... wordt opgeheven.

Daarom scheurt ook het voorhangsel van het heilige der heiligen in de tempel ... van boven naar beneden.

Alsof God wil zeggen: De weg naar het Vaderhuis is weer open.

Er is verzoening gedaan voor al mijn zonen en dochters.

Ze mogen weer thuiskomen.

Ze krijgen feestkleden aan.

De maaltijd van mijn verbond staat al gereed.

Laten we vrolijk zijn een feestvieren.

Want mijn Zoon heeft zijn leven gegeven voor mijn kinderen.

Wat dat betekent voor ons leven van elke dag?

Dat ik een Vader heb ... die in de hemelen woont.

Een Vader ... die het leven van zijn Zoon ... voor mij over heeft gehad.

Dat ik - door het geloof in wat Jezus voor mij gedaan heeft - een kind mag zijn van deze Vader.

Een broeder, een zuster van de Here Jezus.

*

Broeders en zusters, jongens en meisjes, God de Vader heeft ons vanavond samengeroepen onder het kruis.

Opdat wij er getuige van zijn, wat hier gebeurt.

We hebben Jezus zien hangen, als een mens, die geen mens meer mocht zijn.

We hebben Jezus zien sterven als een Koningszoon. die geen Koning mocht zijn.

Maar dat kruis roept vanavond ook om onze belijdenis.

"Waarlijk, dit is de Zoon van God."

Waarlijk, de mens die hier sterft ... is God Zélf.

God Zélf, die Zichzelf voor mijn zonden heeft gegeven.

Een belijdenis ... niet alleen met woorden ...

Een belijdenis ... ook metterdaad.

Het kruis van Golgotha werpt vanavond haar licht over ons leven.

De donkerheid en de duisternis in ons leven ... wordt doorbroken door het licht van Gods genade.

Die genade doet ons zingen - uit de grond van ons hart:

Dank zij U, o Heer des levens,
die de dood zijt doorgedaan,
die Uzelf ons hebt gegeven
ons in alles bijgestaan,
dank voor wat Gij hebt geleden,
in uw kruis is onze vrede.
Voor uw angst en diepe pijn
wil ik eeuwig dankbaar zijn. (lied 182: 6)

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Haarlem, Goede Vrijdag 13 april 2001

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !